Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universitetining bakalavriat ta'lim yo'nalishlari uchun Pedagogika va umumiy psixologiya kafedrasi dotsenti Jum'azoda Malika tomonidan "Inklyuziv ta'lim. Gospital pedagogika" fani bo'yicha tayyorlangan fan dasturiga

TAQRIZ

Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti, Umumiy pedagogogika va psixologiya kafedrasi o'qituvchisi M. Jum'azoda tomonidan ishlab chiqilgan fan dasturi tasdiqlangan o'quv rejada to'g'ri keladi.

"Inklyuziv ta'lim. Gospital pedagogika" fanidan tayyorlangan fan dasturi o'quv rejada ko'rsatilgan soatlar asosida tuzilgan bo'lib, bu fanni o'qitishdan maqsad - Pedagogik ijodkorlik va uning o'ziga xosligi, zehn va pedagogik tafakkur, pedagogik izlanish, innovatsion faoliyat va innovatsion salohiyat, impirik ma'lumotlar, misollar va ilyustratsiyalar, ilmiy dalillar, ilmiy bilimlarning tarkibi, ilmiy dalillarning o'ziga xos xususiyatlari kabi bilimlar bazasiga ega bo'ladi.

Shuning bilan birga o'qituvchi bo'lganda mutaxasislik fanidan dars berayotganda o'quvchilarga pedagogik texnologiya, pedagogik mahorat bilan, o'quvchilarga sodda va oson qilib tushintirishda bilim va ko'nikmaga ega bo'lib, pedagogik mahorat shakllanadi.

Maruza va seminar mashg'ulotlar mavzulari mazmuni jihatdan to'g'ri ketma-ketlikda tuzilgan bo'lib, Umumiy pedagogikani o'rganishdagi bilim va ko'nikmalarga ega bo'lish uchun yetarli darajada ma'lumotlar bilan qamrab olingan. Talaba mustaqil ishni tayyorlashda mazkur fanning muayyan o'ziga xosliklarini hisobga olgan holda darslik va o'quv qo'llanmalardan foydalanib, barcha mavzularni o'rganish, tarqatma materiallar bo'yicha ma'ruza qismlarini o'zlashtirish shakllaridan foydalanish tavsiya etilgan.

Jum'azoda Malika "Inklyuziv ta'lim. Gospital pedagogika" fanidan tayyorlangan fan dasturi kunduzgi ta'lim yo'nalishining talabalari uchun ta'lim berishda foydalanish mumkin deb hisoblayman va tasdiqlashga tavsiya etaman.

Pedagogika ta'limi fakulteti
Fakultetlararo pedagogika
Kafedrasi professori Hasanova Kibriyo

______ ning imzosini
tasdiqlayman
Sharof Rashidov nomidagi
SamDU kadrlar bo'limi boshlig'i

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
SHAROF RASHIDOV NOMIDAGI SAMARQAND DAVLAT UNIVERSITETI
GEOGRAFIYA FAKULTETI

Ro'yxatga olindi: № BD-**60530200** 2024 yil "10" 12		**"TASDIQLAYMAN"** SamDU rektori: ______ R.I.Xalmuradov 2024 yil "__" ______

INKLYUZIV TA'LIM. GOSPITAL PEDAGOGIKA
FAN DASTURI

Bilim sohasi:	**500 000-Tabiiy fanlar, matematika va statistika**
Ta'lim sohasi:	**530 000- Fizika va tabiiy fanlar**
Ta'lim yo'nalishi:	**60530200-Geografiya**

Fan/modul kodi	O'quv yili	Semestr	ECTS – Kreditlar
ITGT1704	2027-2028	7	4
Fan/modul turi	**Ta'lim tili**		**Haftadagi dars soatlari**
Majburiy	O'zbek		4

1.	Fan nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Umumiy (soat)
	Inklyuziv ta'lim. Gospital pedagogika	24 30	66	120

Fanning maqsadi (FM)	
FM1	**I. FANNING MAZMUNI** **Fanni o'qitishdan maqsad** – talabalarni Inklyuziv ta'lim. Gospital pedagogikaning asosiy tushunchalari, inklyuziv ta'lim. Gospital pedagogikasining maqsad v vazifalari haqidagi bilimlar bilan qurollantirish. **Fanning vazifasi** – talabalarni nazariy bilimlar, amaliy ko'nikmalar, imkoniyati cheklangan bolalar ta'limi, inklyuziv ta'lim asoslari, inson huquqlari umumchahon Deklaratsiyasi. BMTning aqliy jihatdan orqada qolgan shaxslarning huquqlari to'g'risidagi Deklaratsiya. BMTning Osiyo va Okeaniya mamlakatlari nogironlar huquqlarini muhofaza qilish chora-tadbirlari dasturi. Nogironlar uchun teng imkoniyatlarni omillarni aniqlashni, nogironlikning ob'ektiv mezonlarini aniqlash, individual rivojlanish qonuniyatlarini o'rnatish, talabalarning amaliy faoliyatida olgan bilim, ko'nikmalarni kasbiy faoliyatida qo'llay olishga erishish.

Fan mazmuni	
II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari) **II.I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:**	
Mashg'ulotlar shakli: ma'ruza (M)	
M1	**Inklyuziv ta'limning mohiyat, predmeti, maqsadi va vazifalari.** Nogiron bolalar haqida taxminiy statistik ma'lumotlar. Maxsus maktabgacha ta'lim. Uyda yakka tartibda ta'lim olish. Maktabgacha ta'lim muassasalari qoshidagi integratsiya guruhlari. Umumta'lim maktablari qoshifagi logopedik punktlari. Integratsiya sinflari. Nogiron bola tushunchasi. Jismoniy va (yoki) ruhiy rivojlanishida nuqsoni bor bola tushunchasi. Inklyuziv ta'limning

Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universitetining bakalavriat ta'lim yo'nalishlari uchun Pedagogika va umumiy psixologiya kafedrasi dotsenti Jum'azoda Malika tomonidan "Inklyuziv ta'lim. Gospital pedagogika" fani bo'yicha tayyorlangan fan dasturiga

TAQRIZ

"Inklyuziv ta'lim. Gospital pedagogika" fanidan tuzilgan fan dasturi Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universitetining bakavriat ta'lim yo'nalishlari talabalari uchun o'quv rejasi asosida tayyorlangan.

Fan dasturiga ajratilgan soatlarga quyidagi holda mashg'ulotlar uchun alohida mavzular ajratilgan bo'lib, umumiy holda rejada ko'rsatilgan soatlarning hajmini ko'rsatilgan. Maruza va seminar mashg'ulotlar mavzulari mazmuni jihatdan to'g'ri ketma-ketlikda tuzilgan bo'lib, pedagogikani o'rganishdagi bilim va ko'nikmalarga ega bo'lish uchun yetarli darajada ma'lumotlar bilan qamrab olingan. Talaba mustaqil ishni tayyorlashda mazkur fanning muayyan o'ziga xosliklarini hisobga olgan holda darslik va o'quv qo'llanmalardan foydalanib, barcha mavzularni o'rganish, tarqatma materiallar bo'yicha ma'ruza qismlarini o'zlashtirish shakllaridan foydalanish tavsiya etilgan.

Bu fanni o'zlashtirish natijasida talabada pedagogika faniga qiziqish, pedagogik mahorat shakllanadi. Pedagogik ijodkorlik va uning o'ziga xosligi, zehn va pedagogik tafakkur, pedagogik izlanish, innovatsion faoliyat va innovatsion salohiyat, impirik ma'lumotlar, misollar va ilyustratsiyalar, ilmiy dalillar, ilmiy bilimlarning tarkibi, ilmiy dalillarning o'ziga xos xususiyatlari kabi bilimlar bazasiga ega bo'ladi. Shuning bilan birga o'qituvchi bo'lganda mutaxasislik fanidan dars berayotganda o'quvchilarga pedagogik texnologiya, pedagogik mahorat bilan, o'quvchilarga sodda va oson qilib tushintirishda bilim va ko'nikmaga ega bo'ladi.

Pedagogika va umumiy psixologiya kafedrasi o'qituvchisi Mexrubon Berdimurodova tomonidan tayyorlangan "Inklyuziv ta'lim. Gospital pedagogika" fan dasturidan bakalavriat ta'lim yo'nalishi talabalariga ta'lim berishda foydalanish mumkin deb hisoblayman va foydalanishga tavsiya etaman.

Samarqand davlat universiteti
Pedagogika kafedrasi professori,
pedagogika fanlari doktori N.Shodiyev

PEDAGOGIKA FAKULTETI

	3. www.archeology.ru 4. www.archeology.com 5. https://uz.warbletoncouncil.org/arqueologia https://education.nationalgeographic.org/resource/archaeology/ https://www.saa.org/about-archaeology/what-is-archaeology https://www.nps.gov/subjects/archeology/index.htm https://www.amnh.org/explore/ology/archaeology/what-is-archaeology http://www.ziyonet.uz/
.	Fan dasturi Sh.Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti Kengashining 2024 yil "24" avgustdagidagi 1 -son bayonnomasi bilan ma'qullangan.
.	**Fan/modul uchun mas'ullar**: **Jum'azoda M.** – Sharof Rashidov nomidagi SamDU, "Pedagogika va umumiy psixologiya" kafedrasi o'qituvchisi.
.	**Taqrizchilar:** Taqrizchilar: N. Shodiyev. O'zbekiston-Finlandiya pedagogika institute Pedagogika kafedrasi professori, DSc. (+998 97 408 57 72) K.Xasanova- SamDU, "Pedagogika va umumiy psixologiya" kafedrasi mudiri, professor. (+998 93 342 53 53)

Universitetning 2024-yil 16- avgustdagi 301-ij buyrug'i asosida
Fan dasturlari va mustaqil ta'lim topshiriqlarini ishlab chiqishga ma'sul ishchi guruhi:

Rais – Normamatova M.

Kafedra mudiri: **K. Hasanova**

Fakultet dekani: **A.Aymatov**

Sh. Rashidov nomidagi
SamDU O'quv ishlari bo'yicha
1-prorektor: **A. S. Soleyev**

	mohiyati. Inklyuziv ta'lim sabablari. Umumta'lim maktablarida imkoniyati cheklangan bolalarni o'qitish. Inklyuziv ta'limga jalb qilish bosqichlari. Inklyuziv ta'limning huquqiy asoslari. Inklyuziv ta'limda bola uchun sharoitlar yaratilishi. Imkoniyati cheklangan bolalarni inklyuziv ta'lim muassasalarida o'qitishda maktab va maktab rahbariyatining vazifalari.
M2	**Inklyuziv ta'limni joriy etish muammolari. Inklyuziv ta'lim asoslari.** Inklyuziv ta'lim tushunchasi. Inklyuziv ta'limning rivojlnish tarixi. Inklyuziv ta'lim madaniyati. Integratsiyalashgan ta'lim. Inklyuziv ta'limni joriy etish muammolari. Inklyuziv ta'limning rivojlanish tarixi. Xorijiy mamlakatlarda inklyuziv ta'lim.
M3	**Inklyuziv ta'lim tamoyillari** Inklyuziv ta'limning e'tirof etilishi. Inklyuziv ta'limning barcha uchun ochiq bo'lishi tamoyili. Ta'limda uyg'unlashish tamoyili. Hamkorlik qilish tamoyili. Markazlashtirilmaslik tamoyili. Inklyuziv ta'limda kompleks yondashuv tamoyili. Inklyuziv ta'limda moslashuvchanlik tamoyili. Mutaxassislarning kasbiy kompetentligi tamoyili. Inklyuziv ta'limda bo'lgan ehtiyoj.
M4	**Inklyuziv ta'limga jalb etishning G'arbiy Yevropa tajribasi** Maxsus ta'limga muhtoj bolalalrga integatsiyalashgan ta'lim sharoitlarida yordam ko'rsatishning G'arbiy Yevropa tajribasi. Integratsiya siyosatining asosiy xususiyatlari. Integratsiyalashgan o'quvchilarga ko'maklashishni tashkil etish. (Yevropa mamalakatlari tajribalari) Integratsion siyosatning asosiy xususiyatlari. Intagratsiyalashgan o'quvchilarga ko'maklashuvni tashkil etish. (Yevropa tajribasi). Inklyuziv ta'lim siyosatining jahon miqyosida nazariy va amaiy jihatdan qo'llab quvvatlanishi. Xalqaro miqyosda: Ta'lim, oila instituti, ota-onalarga yordam berish siyosati. Imkoniyati cheklangan shaxslarning chegaralab qolishi, yakkalanib qolishi, atrof muhitdagi nogironlikni keltirib chiqaruvchi omillar. Nogiron bolalari bor oilalarga pedagogik-psixologik yordamning tashkil etilishi. Ijtimoiy pedagog – ichtimoiy ishchi vazifalari. Nogironlikning ijtimoiy modeli. Nogironlikka ijtimoiy yondashuv.
M5	**Integratsiya siyosatning asosiy xususiyatlari** Markaziy Osiyo mintaqalari, Sharqiy, Janubiy Yevropa va SNG davlatlarida inklyuziv ta'limning joriy etilishi. Integratsiya siyosatining asosiy xususiyatlari. Integratiyalashgan o'quvchilarga ko'maklashishni tashkil etish. (Markaziy Osiyo mintaqalari, Sharqiy, Janubiy va MDX davlatlarida tajribalari) O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi. O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risidagi", O'zbekiston

	Respublikasi "O'zbekistonda nogironlarni ijtimoiy himoya qilish to'g'risida"gi, O'zbekiston Respublikasi "Bola huquqlarining kafolatlari to'g'risida"gi qonunlari har bir bolaning ta'lim olish huquqini kafolatlash sifatida.
M6	**Inklyuziv ta'limni tashkil etishda Ўzbekiston tajribasi** O'zbekiston Respublikasida inklyuziv ta'limni qo'llab – quvvatlashning tashkiliy va me'yoriy asoslari. "Imkoniyati cheklangan bolalar va o'smirlash uchun Inklyuziv ta'lim to'g'risidagi muvaqqat nizomi". O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi tizimining 2030 yilgacha rivojlantirish Konsepsiyasida inklyuziv ta'limni rivojlantirish vazifalari. O'zbekiston Respublikasida 2030 yilgacha maktabgacha ta'lim tizimini rivojlantirish Konsepsiyasida inklyuziv ta'limning o'rni. Integratsion siyosatning asosiy xuusiyatlari. Integratsiyalashgan o'quvchilarga ko'maklashuvni tashkil etish. (Ўzbekiston tajribasi).
M7	**Inklyuziv ta'limni joriy etishda davlat, nodavlat tashvilotlar va xalqaro hamkorlik** Inklyuziv ta'limni joriy qilish bo'yicha dastlabki tajriba – sinov ishlari. Inklyuziv ta'lim borasida tajriba – sinov ishlari. Inklyuziv ta'lim borasida xalqaro loyihalar O'zbekiston Respublikasida inklyuziv ta'limni tadbiq qilishning milliy modeli. "Ijtimoiy tashabbuslarni qo'llab – quvvatlash fondi" va XTV bilan hamkorlik loyihalari. Inklyuziv ta'limni joriy etishda Davlat, nodavlat tashkilotlar va xalqaro tashkilotlar YUnesko, YUnisef, Osiyo Taraqqiyot Banki, YuSAID va boshqalar hamkorligi.
M8	**Inklyuziv ta'limni tashkil etish shakllari va ta'lim uchun zaruriy shart-sharoitlar** Inklyuziv ta'limni amaliyotga joriy qilish uchun zarur bo'lgan tashkiliy va uslubiy ishlar, Inklyuziv ta'limning ishtirokchilari. Inklyuziv ta'limni tashkil etish shakllari va ta'lim uchun zaruriy shart-sharoitlar. Imkoniyati cheklangan bolalarni sog'lom tengdoshlari bilan tengligini tushuntirish yo'llari. Inklyuziv ta'limga jalb etiladigan bolalar uchun individual rivojlantirish dasturi. Inklyuziv ta'limni joriy qilish uchun zaruriy chora tadbirlar. Individual rivojlantirish rejalari. Inklyuziv ta'lim resurs markazining vazifalari. Jamiyat a'zolarini inklyuziv ta'limga tayyorlash va ijobiy munosabatni uyg'otish.
M9	**Inklyuziv ta'lim tizimida o'quv tarbiya jarayonining tashkil etilishi** Maxsus yordamga muhtoj bolalar umumta'lim sharoitida o'qitishda o'quv tarbiya jarayonining moslashtirish metodlari. Inklyuziv ta'lim tizimida o'quv tarbiya jarayonining moslashtirish metodlari. Inklyuziv ta'lim tizimida o'quv tarbiya jarayonining tashkil etilishi. Ko'rishda

3.	**VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:** **Ma'ruzalar;** **Amaliy ishlarni bajarish va xulosalash;** **Interfaol keys-stadilar;** **Blits-so'rov;** **Guruhlarda ishlash;** **Taqdimotlarni qilish;** **Jamoa bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar.**
4.	**VII. Kreditni olish uchun talablar:** Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'liq o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy nazorat shakllari, hamda mustaqil ta'limda berilgan vazifa topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat ishini topshirish

ADABIYOTLAR

ASOSIY ADABIYOTLAR:

1. Qaxarova D.S. Inklyuziv ta'lim texnologiyasi. T: «Fan va texnologiya» - ISBN 978-9943-4269-2-4/2019-192 b.
2. Kodirova F.U. Pulatova D.A. Inklyuziv ta'lim va metodika. CH. «CHirchiq» - 2020. 331 b.
3. Kabirov J., Sagdullaev A. O'rta Osiyo arxeologiyasi. – T.: O'qituvchi, 1990.

QO'SHIMCHA ADABIYOTLAR:

4. Axrarova Z va boshqalar. Umumiy pedagogika. T.: - "Mumtoz soz" – 2020. 331 b.
5. Kuchkarova L.S., Karimova I.I. Yosh davrlar fiziologisi va gigienasi. Darslik. T., "Universitet" nashriyoti, 2017. -308 b.
6. Vozrastnaya anatomiya, fiziologiya i gigiena: uchebnoe posobie/Kazan, KFU, 2013-166 s.
7. Debra Lich. Prikladnoy analiz povedeni: Metodiki inklyuzii uchashixsya s PAS. – M. – Operant. 2015. – 176 s.
8. Axrarova Z. Usmonboeva M. Ta'lim jarayonida didaktik o'yinlardan foydalanish. T – Mumtoz soz. 2020. -71 b.
9. Madatov I. Inklyuziv ta'lim. Toshkent – best-Publish – 2024. 239 b.

AXBOROT MANBALARI:

1. www.history.ru
2. www.natura.com

25.	Integratsiyalashgan o'quvchilarga ko'maklashishni tashkil etish.
26.	Integratsiya siyosatning asosiy xususiyatlari. Integratsiyalashgan o'quvchilarga ko'maklashishni tashkil etish.
27.	Integratsion siyosatning asosiy xususiyatlari. Integratsiyalashgan o'quvchilarga ko'maklashuvni tashkil etish. (Ўzbekiston tajribasi).
28.	Umumta'lim maktablarida imkoniyati cheklangan bolalarni o'qitish.
29.	Inklyuziv ta'limni joriy etishda Davlat, nodavlat tashkilotlar va xalqaro tashkilotlar: Yunesko, Yunisef, Osiyo Taraqiyot Banki, YuSAID va boshqalar hamkorligi.
30.	Jamiyat a'zolarini inklyuziv ta'limga tayyorlash va ijobiy munosatabni uyg'otish.
31.	Inklyuziv ta'lim tizimida o'quv tarbiya jarayonining tashkil etishi.
32.	Bemor bolalarni ta'lim tizimida jalb etishda ota-onalar, oila va jamoatchilik bilan ishlash.
33.	Gospital maktbi va uydagi ta'lim.
34.	Bemor bolalar ta'limi oldida turgan muammolar va ularning yechimlari.
35.	Ko'rishda nuqsoni bo'lgan bolalar inklyuziv ta'limida dars jarayonini moslashtirish.
36.	Eshitishda nuqsoni bo'lgan bolalar inklyuziv ta'limida dars jarayonini moslashtirish.
37.	Ta'lim mazmunini bolalar ehtiyojlari va imkoniyatlariga moslashtirish

V. Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)

Fanni o'zlashtirish natijasida talaba:

Talaba inklyuziv ta'lim va gospital pedagogika fanining maqsad va vazifalari, inklyuziv ta'lim muamolari, prinsiplari bilishi kerak;

Inklyuziv ta'limning nazariy va uslubiy jihatdan **internet ma'lumotlari, yangi adabiyotlarni OAV tomonidan e'lon qilinayotgan inklyuziv ta'lim haqidagi manbalarni mustaqil tadqiq qilish o'rganish ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak.**

Inklyuziv ta'lim manbalari tavsiflari, inklyuziv ta'limni tashkil etish bo'yicha tashkil etilgan ilmiy markazlar materiallaridan foydalanish malakalariga ega bo'lishi kerak;

	nuqoni bo'lgan bolalar inklyuziv ta'limda dars jarayonining tashkil etishi. Ko'rishda nuqsoni bo'lgan bolalar inklyuziv ta'limda dars jarayoninin moslashtirish. Eshitishda nuqsoni bo'lgan bolalar inklyuziv ta'limida dars jarayonini moslashtirish. Tayanch harakat a'zolarida muammolari bo'lgan bolalar inklyuziv ta'limida dars jarayonini moslashtirish. Yengil darajadagi aqliy rivojlanishida muammosi bo'lgan bolalar inklyuziv ta'limida dars jarayonini moslashtirish. Ta'lim mazmunini bolalar ehtiyojlari va imkoniyatlariga moslashtirish.
M10	**Gospital pedagogika asoslari** Bemor bolalar bilan olib boriladigan ijtimoiy pedagogik ishlarni tashkil etish. Bemor bolalarni ta'lim tizimiga jalb etishda ota-onalar, oila va jamoatchilik bilan ishlash. Bemor bolalar bilan ishlovchi resurs o'qituvchi va ijtimoiy pedagogning vazifalari va maqsadlari. Bemor bolalar ta'lim tizimida pedagogik ishlarni tashkil etishning tashkiliy, huquqiy, uslubiy va amaliy yordam ko'rsatish usullari.
M11	**Bemor bolalar ta'limi. Bemor bolalarning reablitatsiya va adaptatsiya jarayonlari** Bemor bolalar ta'limini tashkil etish. Gospital maktabi va uydagi ta'lim. Bemor bolalarga integratsiyalashgan ta'lim sharoitlarida yordam ko'rsatishning G'arbiy Yevropa tajribasi. Markaziy Osiyo mintaqalari, SHarqiy, Janubiy va MDH davlatlarida inklyuziv ta'limning joriy etilishi. O'zbekiston Respublikasida inklyuziv ta'limni qo'llab quvvatlashning tashkiliy va me'yoriy asoslari.
M12	**Bemor bolalarni o'qitish oldida turgan muammolar va bartaraf etish yo'llari** Bemor bolalarni umumta'lim sharoitida o'qitishda o'quv tarbiya jarayoninin moslashtirish metodlari. Bemor bolalar ta'limi oldida turgan muammolar va ularning yechimlari. Bola huquqlari to'g'risidagi Konvensiyasida har bir bolaning ta'lim olish huquqining e'tirof etilishi. O'zbekiston Respublikasi «Bola huquqlari kafolatlari to'g'risida»gi Qonunida ijtimoiy himoyaga muhtoj bolalarning ijtimoiy huquqlari shu jumladan ta'lim olish huquqlarining e'tirof etilishi.

III. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar: seminar (S)
Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi.

S1	Inklyuziv ta'limni joriy etish muammolari.
S2	Inklyuziv ta'lim tamoyillari.
S3	BMTning aqliy jihatdan orqada qolgan shaxslarning huquqlari to'g'risidagi Deklaratsiyasi.

S4	Ta'lim, oila instituti, ota – onalarga yordam berish siyosati.
S5	Imkoniyati cheklangan shaxslarning chegaralanib qolishi, yakkalanib qolishi, atrof muhitdagi nogironlikni keltirib chiqaruvchi omillar.
S6	Integratsion siyosatining asosiy xususiyatlari. Integratsiyalashgan o'quvchilarga ko'maklashuvni tashkil etish.
S7	Imkoniyati cheklangan bolalarni inklyuziv ta'lim muassasalarida o'qitishda maktab va maktab rahbariyatining vazifalari.
S8	Imkoniyati cheklangan bolalarni inklyuziv ta'lim muassasalarida o'qitishda maktab va maktab rahbariyatining vazifalari.
S9	Sinf va guruh o'quvchilarida inklyuziv ta'lim tushunchasini rivojlantirish.
S10	Bemor bolalarni umumta'lim sharoitida o'qitishda o'quv tarbiya jarayonini moslashtirish metodlari.
S11	Imkoniyati cheklangan bolalar maxsus ta'limi.
S12	Imkoniyati cheklangan shaxslarning chegaralanib qolishi, yakkalanib qolishi, atrof muhitdagi nogironlikni keltirib chiqaruvchi omillar.
S13	Imkoniyati cheklangan shaxslarning chegaralanib qolishi, yakkalanib qolishi, atrof muhitdagi nogironlikni keltirib chiqaruvchi omillar.
S14	Integratsiyalashgan o'quvchilarga ko'maklashishni tashkil etish.
S15	Inklyuziv ta'lim borasida tajriba – sinov ishlari.

IV. **Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar**

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular

"Inklyuziv ta'lim. Gospital pedagogika" fani bo'yicha mustaqil ta'lim va ishlarning kalendar tematik rejasi

№	**Mustaqil ta'lim mavzulari**
1.	Inklyuziv ta'lim siyosatining jahon miqyosida nazariy va amaliy jihatdan qo'llab-quvvatlanishi.
2.	Xalqaro miqyosda: Ta'lim, oila instituti, ota – onalarga yordam berish siyosati.
3.	Imkoniyati cheklangan shaxslarning chegaralanib qolishi, yakkalanib qolishi, atrof muhitdagi nogironlikni keltirib chiqaruvchi omillar.
4.	Nogiron bolalari bor oilalarga pedagogik – psixologik yordamning tashkil etilishi.
5.	Ijtimoiy pedagog – ijtimoiy ishchi vazifalari. Nogironlikning ijtimoiy modeli.
6.	Nogironlikka tibbiy yondashuv. SHarqiy, Janubiy Evropa va SNG davlatlarida inklyuziv ta'limning joriy etilishi.
7.	Integratsiya siyosatning asosiy xususiyatlari.
8.	Integratsiyalashgan o'quvchilarga ko'maklashishni tashkil etish. (Markaziy Osiyo mintaqalari, SHarqiy, Janubiy va MDH davlatlari tajribalari) O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi.
9.	O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida»gi, O'zbekiston Respublikasi «O'zbekistonda nogironlarni ijtimoiy himoya qilish to'g'risida»gi, O'zbekiston Respublikasi "Bola huquqlarining kafolatlari to'g'risida"gi qonunlari har bir bolaning ta'lim olish huquqiy kafolati sifatida.
10.	O'zbekiston Respublikasida inklyuziv ta'limni qo'llab-quvvatlashning tashkiliy va me'yoriy asoslari.
11.	"Imkoniyati cheklangan bolalar va o'smirlar uchun Inklyuziv ta'lim to'g'risidagi muvaqqat Nizomi"
12.	O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi tizimining 2030 yilgacha rivojlantirish Konsepsiyasida inklyuziv ta'limni rivojlantirish vazifalari.
13.	O'zbekiston Respublikasida 2030 yilgacha maktabgacha ta'lim tiziminin rivojlantirish Konsepsiyasida inklyuziv ta'limni rivojlantirish vazifalari.
14.	Bemor bolalarni ma'naviy – axloqiy tarbiyalash masalalari.
15.	Bemor bolalar bilan ishlovchi resurs o'qituvchi va ijtimoiy pedagogning vazifalari va maqsadlari.
16.	Bemor bolalar ta'lim tizimida pedagogik ishlarni tashkil etishning tashkiliy, huquqiy, uslubiy va amaliy yordam ko'rsatish usullari.
17.	Bemor bolalar ta'limi oldida turgan muammolar va ularning yechimlari.
18.	Bola huquqlari to'g'risidagi Konvensiyasida har bir bolaning ta'lim olish huquqining e'tirof etilishi.
19.	O'zbekiston Respublikasi «Bola huquqlarining kafolatlari to'g'risida»gi Qonunida ijtimoiy himoyaga muhtoj bolalarning ijtimoiy huquqlari, shu jumladan ta'lim olish huquqlarining e'tirof etilishi.
20.	Bolalarning jismoniy va aqliy shakllanishiga ijtimoiy muhitning ta'siri.
21.	Inklyuziv ta'limni joriy etish muammolari.
22.	Inklyuziv ta'lim tamoyillari.
23.	«Imkoniyati cheklangan bolalar va o'smirlar uchun inklyuziv ta'lim to'g'risidagi muvaqqat Nizomi».
24.	Imkoniyati cheklangan shaxslarning chegaralanib qolishi, yakkalanib qolishi, atrof muhitdagi nogironlikni keltirib chiqaruvchi omillar.